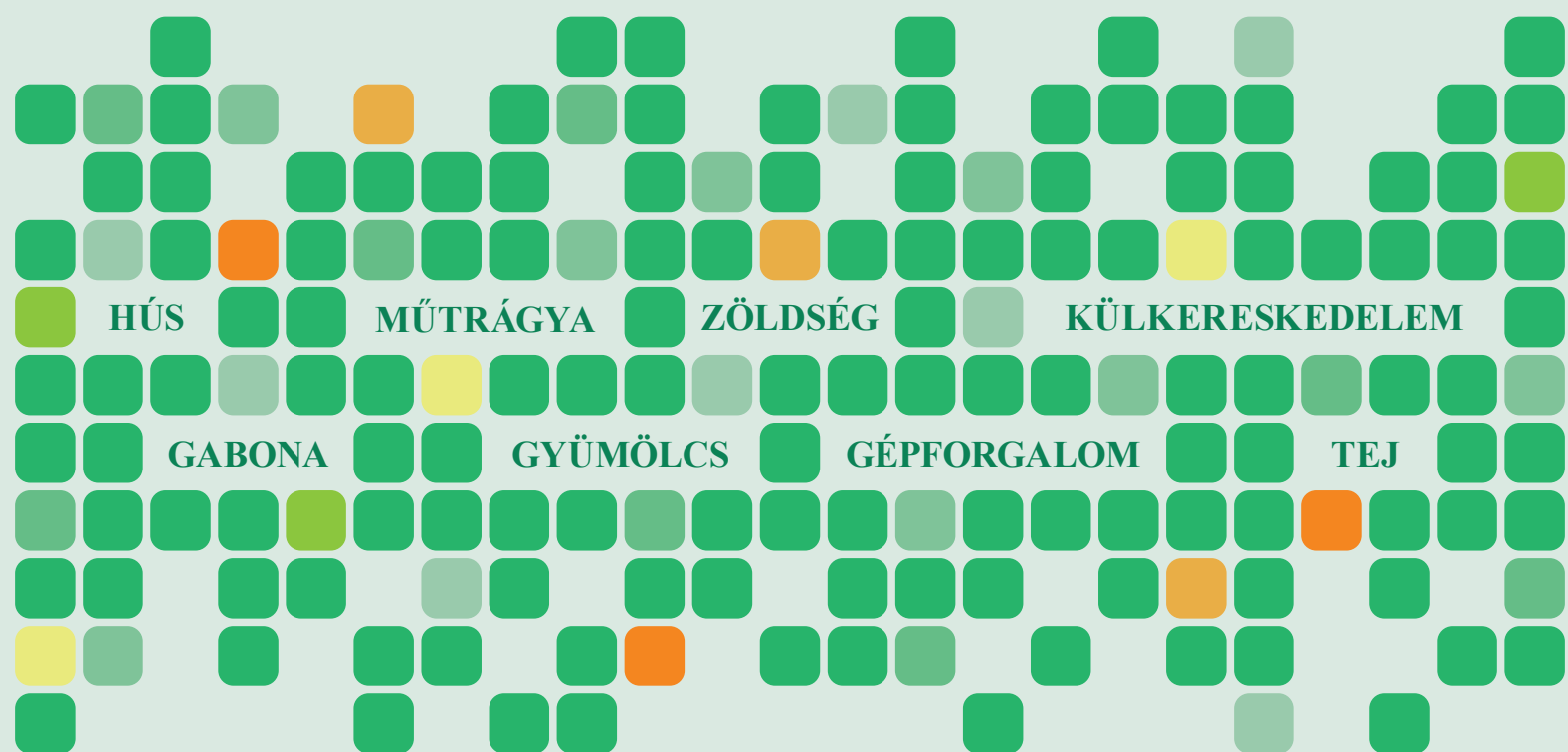

2015. NOVEMBER

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2015. november

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Vágás.....	12
Betakarítási helyzetkép.....	14

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az északi féltekén a végéhez közelít az őszi **búza** vetése, és a már kikelt állományok állapota vegyes képet mutat. Magyarországon az őszi búza vetésterülete a 2015-ben betakaríthatóhoz képest 5 százalékkal csökkenhet. A Földművelésügyi Minisztérium (FM) 2015. november 16-i tájékoztatása szerint a 986 ezer hektárra előirányzott vetésterület 92 százalékán fejezték be a munkát. A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 180 dollár (USD)/tonna alá ereszkedett a chicagói (CME/CBOT), 180 euró/tonna alá a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) november közepén. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a decemberi szállítási határidőre vonatkozóan 50 ezer forint/tonna körül jegyezték a malmi, 47 ezer forint/tonna körül a takarmánybúzát ugyanekkor. Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára az egy évvel korábinál 4 százalékkal volt alacsonyabb októberben. A takarmánybúza októberi termelői ára ugyanakkor közel 4 százalékkal nőtt egy év alatt.

Egyre pontosabb képet kapunk a **kukorica** folyó, 2015/2016. gazdasági évi globális kibocsátásáról, amelynek prognózisát az Egyesült Államok agrárminisztériuma (USDA) 975 millió tonnára, felfelé korrigálta novemberben. Az USDA friss adatainak közzétételét követően a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 140–145 dollár/tonna között mozgott a chicagói, 165–170 euró/tonna között a párizsi árutőzsdén november közepén. Magyarországon a BÉT-en 46 ezer forint/tonna alá csökkent a termény decemberi jegyzése. A fizikai piacon a szeptemberinél 3, az egy évvel korábinál 25 százalékkal volt drágább a takarmánykukorica októberben (AKI PÁIR). Az FM adatai szerint az 1,14 millió hektár termőterület 95 százalékáról 5,7 tonna hektáronkénti hozam mellett 6,15 millió tonna kukoricatermést takarítottak be a gazdák 2015. november 16-ig, ami felülmúlja a korábbi várakozásokat (6 millió tonna).

Befejeződött a **szójabab** betakarítása Magyarországon, és 1,85 tonna/hektár hozam mellett 142 ezer tonna bab termett.

Ukrajnában továbbra sem kedvez a száraz és hideg időjárás a fejlődő **repce**állományoknak. A növény áttelelése körüli bizonytalanságok miatt szakértők szerint a 2016. évi termés a legjobb esetben is 1,1 millió tonna lehet, ami 35 százalékkal gyengébb az idei eredményénél. Az Európai Unióban a tavalyihoz hasonló, 6,5 millió hektáron vethetnek repcemagot a gazdák az idén. Magyarországon az agrártárca tájékoztatása szerint az előirányozotthoz képest 2 százalékkal kisebb, de az idén betakarítottnál 10 százalékkal nagyobb területet, azaz 230 ezer hektárt foglal el a növény. A repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 375–380 euró/tonna között mozgott a párizsi árutőzsdén november közepén. Magyarországon a termény jegyzése inkább a napraforgómagéhoz, és nem a repcemag párizsi jegyzéséhez igazodott: tonnanként 114 ezer forint fölé emelkedett november közepéig. A fizikai piacon a szeptemberinél 2 százalékkal, a 2014. októberinél 14 százalékkal magasabb termelői áron vásárolták a repcemagot az idén októberben.

Az USDA 7,8 millió tonnára lefelé korrigálta előrejelzését az Európai Unió idei **napraforgómag**-terméséről, amely 13 százalékkal lehet kisebb a 2014. évinél. Különösen nagy a terméskiesés Romániában, ahol igen gyenge, 1,35 tonna/hektár hozam mellett mindössze 1,4 millió tonna napraforgómag termett az idén, szemben a tavalyi 2,2 millió tonnával. Magyarországon az FM tájékoztatása szerint 632 ezer hektárról 1,57 millió tonna magot takarítottak be a termelők (a hozam 2,5 tonna/hektár). Ez alig marad el a 2014. évi 1,62 millió tonna mindenkori rekordtól. A BÉT-en továbbra is 125 ezer forint/tonna környékén jegyzik a decemberi szállítási terményt, amire 2013 tavasza óta nem volt példa. Az AKI PÁIR adatai szerint az ipari napraforgómag termelői ára 14 százalékkal nőtt egy év alatt: átlagosan 108,7 ezer forint/tonna volt 2015 októberében.

A részletekért kattintson **IDE**.

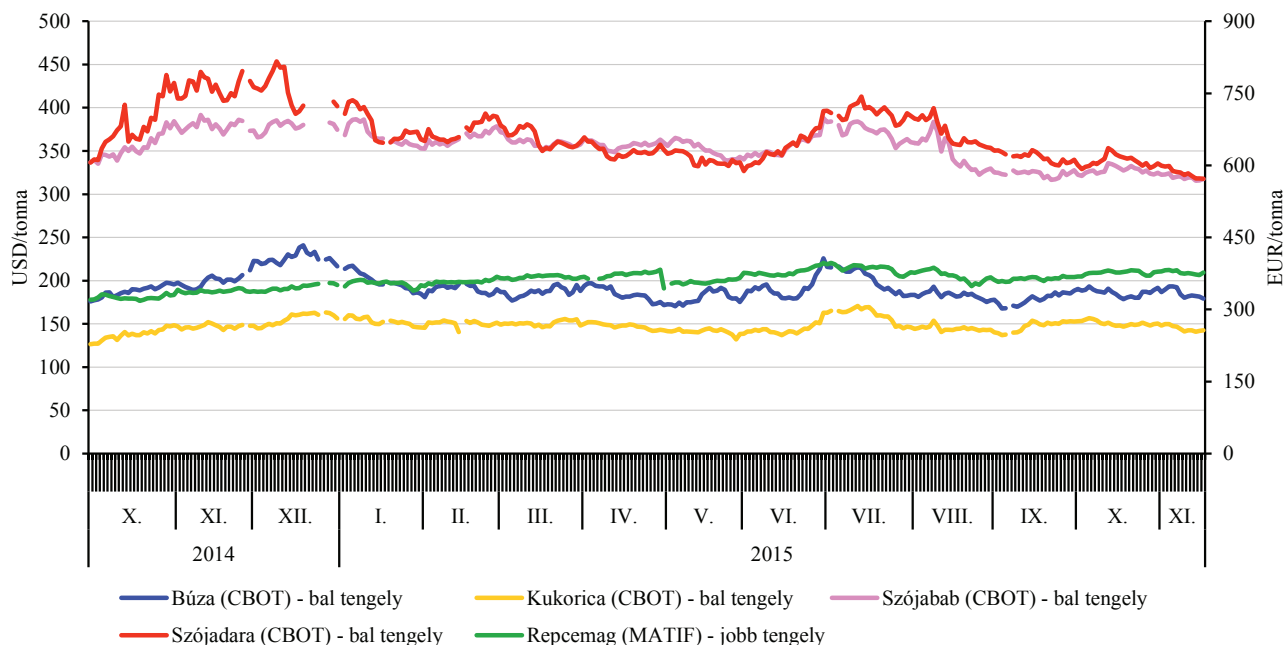
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2014. október	2015. szeptember	2015. október	HUF/tonna	
				2015. október/ 2014. október (százalék)	2015. október/ 2015. szeptember (százalék)
Étkezési búza	49 110	47 960	47 274	96,3	98,6
Takarmánybúza	41 684	44 098	43 215	103,7	98,0
Takarmánykukorica	35 172	42 470	43 794	124,5	103,1
Napraforgómag	95 038	105 758	108 686	114,4	102,8
Repcemag	98 837	111 298	112 966	114,3	101,5

Forrás: AKI PÁIR

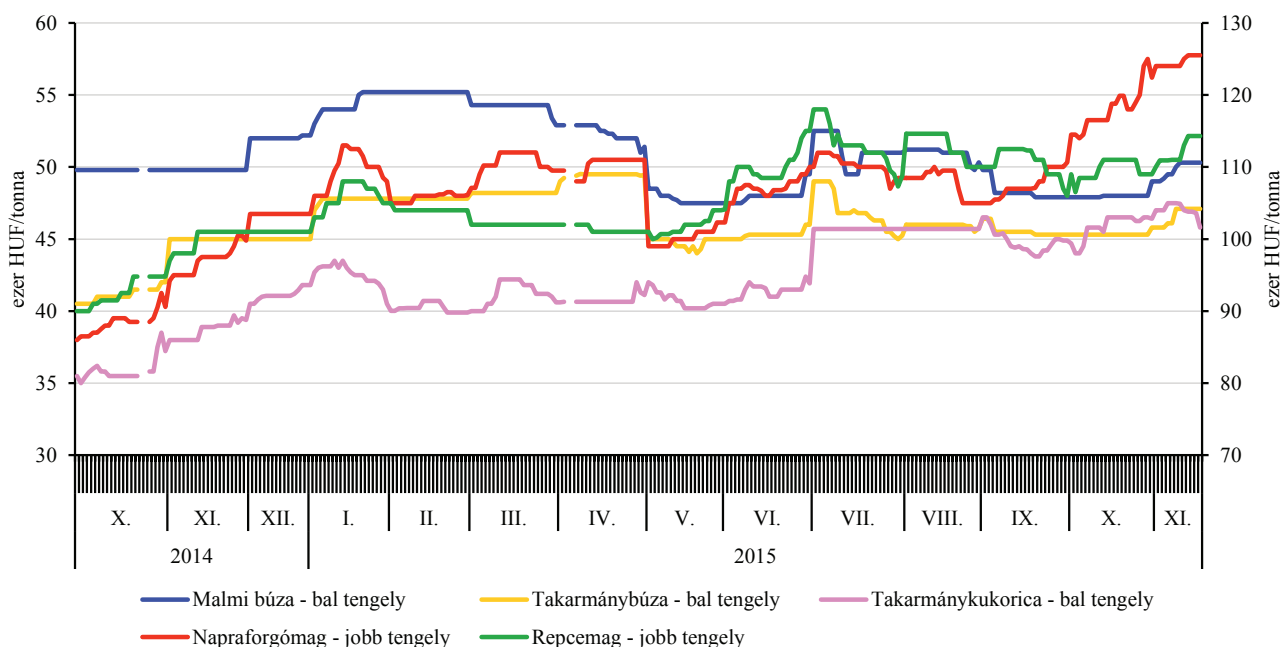
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2014–2015)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2014–2015)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,42 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2015 októberében, ami 1 százalékos csökkenést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcsei árutőzsdén a sertés novemberi határidőre szóló jegyzése csökkent, míg a decemberi és a januári stagnált 2015 47. hetének közepén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,3 euró/kilogramm hasított súly volt 2015 47. hetében, a *West Fleisch* pedig 1,28 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 6 százalékkal mérsékeltek árait 2015 47. hetében az előző év azonos hetének átlagárához képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió 5 százalékkal több sertéshúst (1,9 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2015 első nyolc hónapjában, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (22,9 ezer tonna) 1 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban, a behozatal 58 százaléka Svájcól származott.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élősertés-kivitele 35 százalékkal esett, míg élősertés-behozatala 27 százalékkal emelkedett 2015 első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 1 százalékkal nőtt, míg a sertéshúsimport 7 százalékkal csökkent a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 447 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2015 októberében, nem változott jelentősen egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 186,84 euró/100 kilogramm volt 2015 októberében, ez kismértékű növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest. Az EU baromfi-húsexportja (952 ezer tonna) 1,6 százalékkal csökkent 2015 első

nyolc hónapjában az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfi-húsimportja 37 százalékkal, baromfi-húsexportja 3 százalékkal csökkent 2015 első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához képest.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 261 forint/kilogramm volt 2015 októberében, 5 százalékkal múlta alul az előző év azonos hónapjának átlagárát. A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az étkezési tojás átlagára 128,61 euró/100 kilogramm volt 2015 októberében, kismértékben csökkent egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 22,95 forint/darab volt 2015 októberében, 4,2 százalékkal haladta meg a 2014. októberi átlagárát.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,75 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2015 októberében, 3,9 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” ára 3,3 százalékkal, az üsző „R3” ára 1,6 százalékkal nőtt a megfigyelt időszakban.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösség 6,2 százalékkal több élő szarvasmarhát és marhahúst értékesített a nemzetközi piacon 2015 első nyolc hónapjában, mint egy évvel korábban. Az EU élőmarha- és marhahúsimportja 2 százalékkal csökkent 2015 első nyolc hónapjában a 2014. január–augusztusi időszakban beszállított mennyiséghez képest.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élőmarha-exportja 25 százalékkal, élőmarha-importja 9 százalékkal nőtt a 2015. január–augusztusi időszakban a 2014. január–augusztusihoz képest.

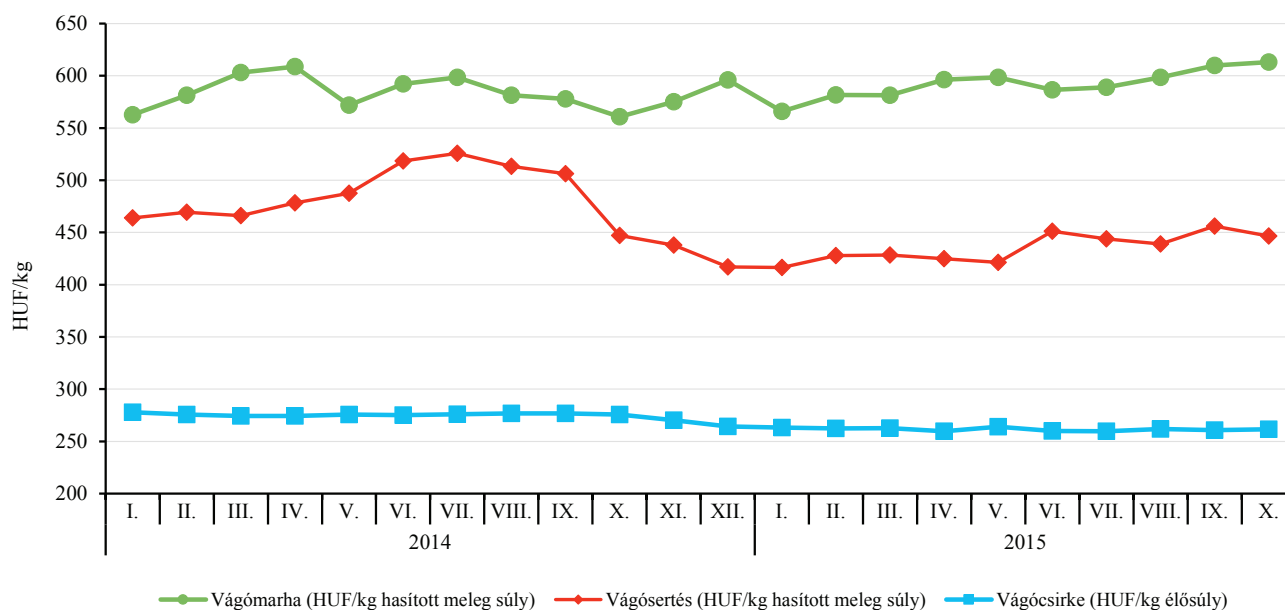
Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 5,4 százalékkal emelkedett 2015 októberében az előző év hasonló hónapjának átlagárához viszonyítva. A vágótehén ára 8,1 százalékkal, a vágóüszőé 12,8 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2014. október	2015. szeptember	2015. október	2015. október/ 2014. október (százalék)	2015. október/ 2015. szeptember (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	447	456	447	99,9	97,9
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	561	610	613	109,3	100,5
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	275	261	261	95,1	100,3
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	393	392	393	99,9	100,4
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	843	835	835	99,0	99,9

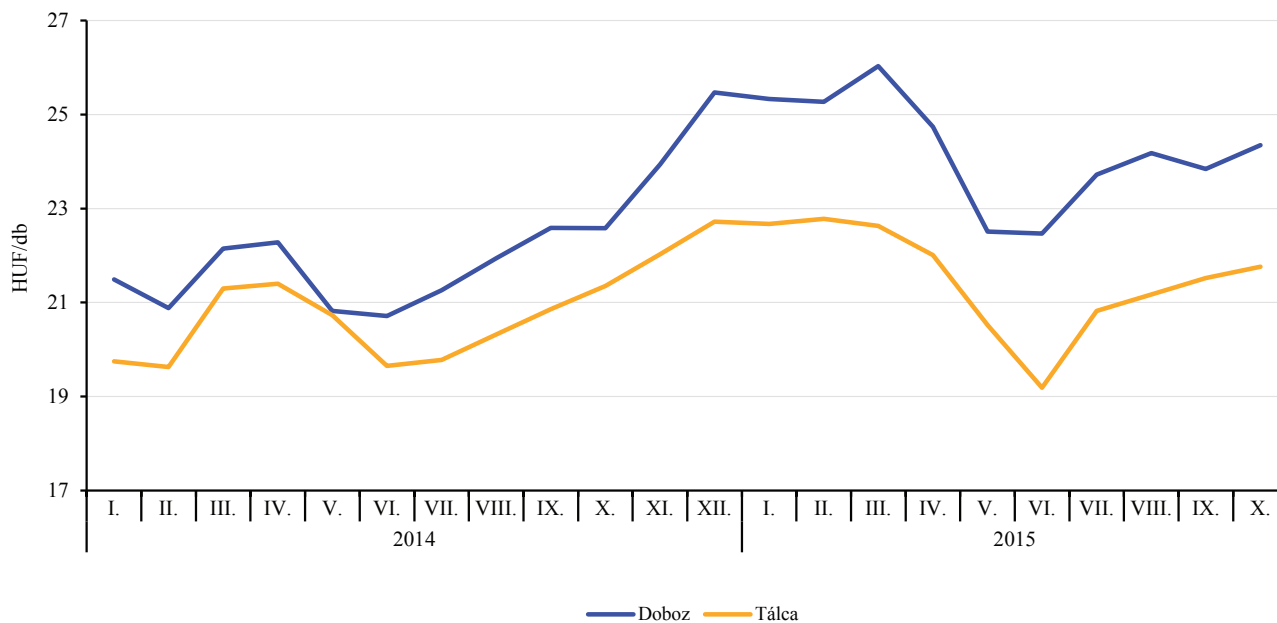
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2014–2015)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2014-2015)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** termelői átlagára 77,78 forint/kilogramm volt 2015 októberében. A zsírtartalom 0,15 és a fehérjetartalom 0,1 százalékpontos javulása hozzájárult a nyerstej árának 2,5 százalékos növekedéséhez októberben a szeptemberihez képest. Ugyanakkor a nyerstej ára 21 százalékkal csökkent az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása a 2014. októberit 8 százalékkal, a 2015. szeptemberit 4 százalékkal haladta meg.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 36–47. hét között nem változott jelentősen, a 47. héten 35,5 euró/100 kilogramm volt. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 86,05 forint/kilogramm volt 2015 októberében, egy hónap alatt 3 százalékkal nőtt, míg egy év alatt 17 százalékkal esett, és 11 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. A nyerstej kiszállítása 11 százalékkal csökkent októberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 2 százalékkal, a feldolgozók 26 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 92 százalékkal haladta meg a feldolgozókéét a vizsgált hónapban.

Az Európai Bizottság tejpiaci megfigyelő szolgálatának adatai szerint a nyerstej globális termelése 2,3 millió tonnával nőtt az év első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. A tejkibocsátás bővülését elsősorban az unió 1,2 millió tonnás és az USA 900 ezer tonnás növekedése okozta. Új-Zélandon soha nem látott mértékben, 5–10 százalékkal eshet a tejkibocsátás a 2015 júniusától 2016 májusáig tartó szezonban, amit az „El Niño” időjárási jelenség okoz. A közösség tejfelvásárlásának növekedése a 2015. júniusi 3,3 százalékról augusztusban 2,5 százalékra, szeptemberben pedig 2,1 százalékra lassult. Az USA tejtermelése 2015

szeptemberében 0,4 százalékkal emelkedett az előző év azonos hónapjához képest.

Az Európai Bizottság előzetes adatai szerint a 2014/2015. tejkvótaévben az Európai Unióban a beszállított tej volumene 2,7 százalékkal, illetve 3,9 millió tonnával, 147,9 millió tonnára (zsírtartalommal korrigált mennyiség) emelkedett. A kvóta 0,8 százalékkal (0,1 millió tonnával), 151,1 millió tonnára nőtt, így a kihasználtság 95,4-ről 97,9 százalékra javult az előző kvótaévhez képest. Az EU–15-ben a tejkvóta kihasználtsága 99 százalék, az EU–13-ban 91,8 százalék volt. A beszállítási tejkvótát tizenkét tagország (Németország, Lengyelország, Hollandia, Írország, Ausztria, Olaszország, Dánia, Belgium, Spanyolország, Luxemburg, Észtország és Ciprus) lépte túl, összesen 2 938 ezer tonnával. A beszállított tej volumene 16 tagországban 6098 ezer tonnával maradt el a tejkvótától és 12 tagországban nem érte el a beszállítási kvóta 90 százalékát. Magyarországon a tej beszállítási kvótája 0,3 százalékkal, a zsírtartalommal korrigált beszállítás 12,2 százalékkal nőtt, ezért a beszállítási tejkvóta kihasználtsága 72,3-ről 80,8 százalékra javult. Az Európai Unióban a közvetlen értékesítési tejkvóta 3,1 százalékkal, a közvetlen értékesítés 12,2 százalékkal csökkent, így a közvetlen értékesítési tejkvóta kihasználtsága 63,4-ről 57,4 százalékra romlott a 2014/2015. tejkvótaévben az előzőhöz képest. A közvetlen értékesítési tejkvótát Hollandia és Belgium lépte túl. Magyarországon a tej közvetlen értékesítési kvótája 3,7 százalékkal, a közvetlen értékesítés 28,9 százalékkal csökkent, ezért a közvetlen értékesítési kvóta kihasználtsága 33,8-ről 24,9 százalékra változott. Az Európai Unióban egyedül Magyarországon nőtt a beszállításban részt vevő aktív termelők száma (11 százalékkal), amit ellensúlyozott a közvetlen értékesítésben részt vevő termelők számának 27 százalékos csökkenése. A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

HUF/kg

Megnevezés	2014. október	2015. szeptember	2015. október	2015. október/ 2014. október (százalék)	2015. október/ 2015. szeptember (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	98,96	75,89	77,78	78,60	102,49
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	103,68	83,78	86,05	82,99	102,70
Azonnali (spot) piaci ár Verona	113,89	110,63	111,48	97,89	100,76
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	111,89	108,03	110,50	98,77	102,29

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac** a belföldi karfiol leggyakoribb termelői ára 170 forint/kilogramm volt a 47. héten, 15 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbitól. Belpiaci cukkini már nem volt jelen a kínálatban a megfigyelt héten, és a jövő évi szezon kezdetéig csak külpiaci szerepel a felhozatalban. Az olaszországi cukkini 580 forint/kilogramm ára 82 százalékkal, a spanyolországi 640 forint/kilogramm ára 83 százalékkal volt magasabb a 47. héten, mint a múlt év ugyanezen hetében.

A hazai fejes saláta 133 forint/darab ára 14 százalékkal meghaladta a 2014 47. hetében jellemzőt.

A sóska és a spenót leggyakoribb ára egyaránt 400 forint/kilogramm volt a 47. héten, ami a sósokánál 38 százalékkal, a spenótnál 33 százalékkal volt magasabb az elmúlt év azonos heti árához képest.

Belpiaci padlizsán nem szerepelt a Budapesti Nagybani Piac felhozatalában a 47. héten, a spanyolországit 415 forint/kilogramm áron értékesítették.

A belföldi termesztésű almafajták termelői ára átlagosan 43 százalékkal meghaladta az elmúlt esztendő 47. hetében mért árat. A legjelentősebb, 59 százalékos árkülönbség a Jonathan fajtánál mutatkozott. Az Olaszországból beszállított Granny Smith és Starking almafajtát 135 forint/darab, illetve 155 forint/darab áron lehetett megvásárolni a 47. héten.

A **KSH** adatai szerint Magyarországon közel 20 ezer tonna a termesztett **gomba** mennyisége. A magyarországi gombatermesztésben főként a csiperke – mintegy 90 százalékos arányban – dominál, a fennmaradó hányad elsősorban laskagomba, de termelnek kisebb mennyiségben shiitakét is.

Érdemes lenne nagyobb figyelmet fordítani a gombafogyasztás ösztönzésére, hiszen a GfK Hungária Piackutató felmérése szerint a kiskereskedelmi kam-

pány ellenére a gombát csak minden második háztartás vásárolja. Az egyik legismertebb nemzetközi fogyasztásösztönző kezdeményezéshez („Go pink!/Gomba Pink!”) magyarországi cégek, illetve üzletláncok is csatlakoztak októberben. A rózsaszín tálcás gomba értékesítéséből befolyó bevétel egy részét rákellenes szervezeteknek ajánlották fel. Meg kell említeni, hogy a 77. OMÉK Kertészeti Díj kategóriájában a Bio-Fungi Kft. „Bio minősítésű csiperkegomba és laskagomba termesztési alapanyagok és gombakomposztok” elismerésül vehette át a díjat.

Magyarország frissgomba-külkereskedelmi egyenlege pozitív volt az elmúlt években, míg a feldolgozott gombáé negatív. A csiperkegomba kivitele 15 százalékkal, 4940 tonnára csökkent 2015 első nyolc hónapjában az egy esztendővel korábbihoz képest. Az összes export fele Ausztriába irányult. Ausztriába 17 százalékkal, 2,41 ezer tonnára, Olaszországba közel 90 százalékkal, 145 tonnára csökkent a kivitel. Főként a szomszédos országokban kelendő a magyar gomba: Romániába 69 százalékkal (1,35 ezer tonnára), Szlovákiába 83 százalékkal (438 tonnára), Horvátországba 46 százalékkal (390 tonnára) emelkedett a kiszállítás a megfigyelt időszakban.

A bécsi nagybani piacon magyar és lengyel csiperkegomba szerepelt a kínálatban 2015 47. hetében. A magyarországit nettó 1,60–3,33 euró/kilogramm, a lengyelországit 2,10–3,33 euró/kilogramm közötti áron értékesítették.

A Budapesti Nagybani Piacon a gomba termelői ára az év első tíz hónapjában az előző évihez hasonlóan alakult, a csiperkét 454 forint/kilogramm, a laskát 642 forint/kilogramm körül kínálták. A budapesti fogyasztói piacokon a magyarországi csiperkegombát 400–700 forint/kilogramm közötti áron értékesítették a 47. héten.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2014. 1–47. hét	2015. 1–47. hét	HUF/kg
			2015. 1–47. hét/ 2014. 1–47. hét (százalék)
Burgonya	95	93	97,8
Vöröshagyma	96	99	103,1
Fejes káposzta	71	103	145,0
Sárgarépa	95	132	138,9
Petrezselyemgyökér	405	504	124,4
Alma	160	170	106,2

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek kivitele 5,1 milliárd eurót, behozatala 3,1 milliárd eurót tett ki 2015 első nyolc hónapjában. Az agrár-külkereskedelmi forgalom 1,9 milliárd euró aktívumot eredményezett. A kivitel értéke 0,8 százalékkal, a behozatalé 3,5 százalékkal emelkedett, az egyenleg 3,2 százalékkal, 64 millió euróval maradt el az egy évvel korábitól. A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek részesedése a teljes nemzetgazdasági exportból 2015 januárja és augusztusa között 8,6 százalék, az importból 5,8 százalék volt.

2015 első nyolc hónapjában az élő sertés exportvolumene 22 ezer tonna volt, kétharmad része az egy évvel korábbi mennyiségnek. A behozott mennyiség – 43 ezer tonna – pedig 27 százalékkal nőtt. A sertés-hús exportvolumen a bázisidőszak szintjén alakult, de az átlagár 6 százalékkal elmaradt az egy évvel korábitól. A vizsgált időszakban 6 ezer tonnával kevesebb sertéshúst importáltunk, 6 százalékkal alacsonyabb áron, így az importérték több mint 10 százalékkal maradt el az egy évvel korábitól. A baromfi-hús külkereskedel-

mi forgalma csökkent, exportvolumene 4 ezer tonnával, importvolumene 14 ezer tonnával maradt el az egy évvel korábitól. A tej exportvolumene 10 százalékkal nőtt, de átlagára 23 százalékkal esett. A tejimport volumene 2, átlagára 11 százalékkal csökkent. A tejimport volumene 4 százalékkal bővült, átlagára 14 százalékkal csökkent.

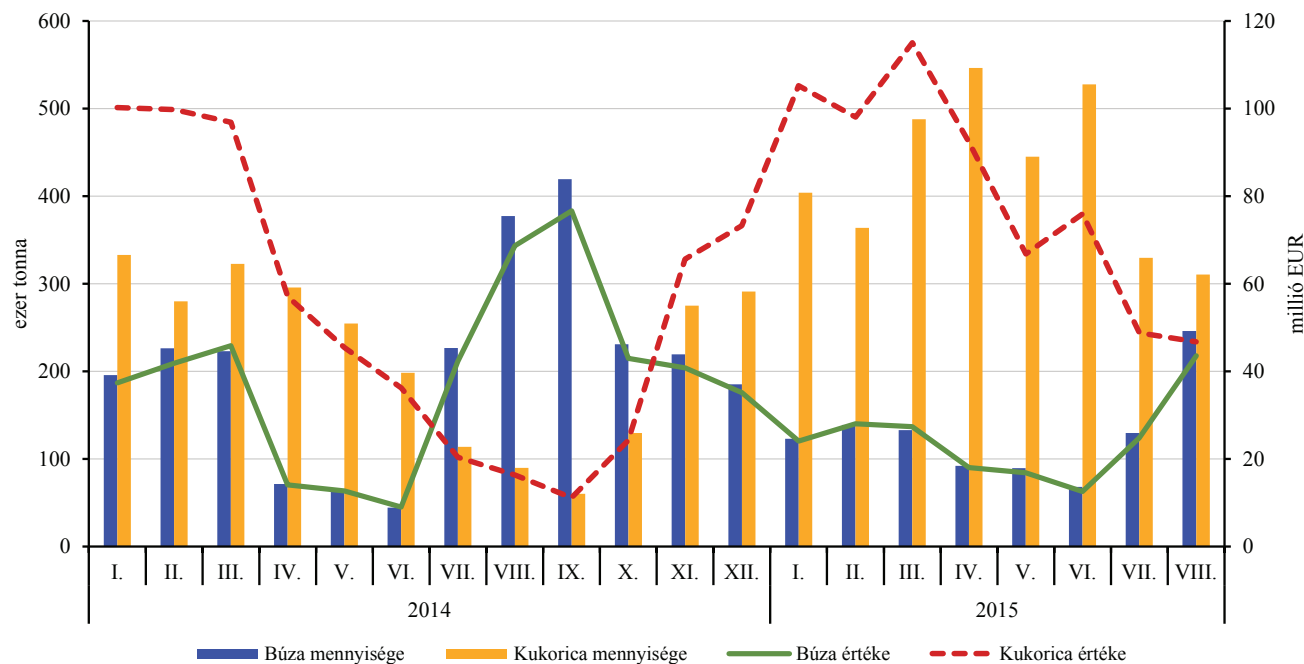
Kukoricából ez év január 1-től augusztus végéig 3,4 millió tonna ment exportra, 80 százalékkal több, mint egy éve ugyanebben az időszakban. A búza kivitele azonban 400 ezer tonnával elmaradt a bázisidőszak szintjétől, 2015-ben augusztus végéig 1 millió tonna kiszállítására került sor. A repce exportvolumene 313 ezer tonna volt, azonos az egy évvel korábitól, az ára 10 százalékkal csökkent. A napraforgómag kivitel 13 százalékkal, a napraforgómag-olaj kivitel 9 százalékkal csökkent a bázisidőszakhoz képest. A nád- és répacukor külkereskedelmi forgalma kétharmada az egy évvel korábitól, mivel az importvolumen majdnem a felére zuhant, és az export is közel 10 százalékkal csökkent.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2014. január- augusztus (millió EUR)	2015. január- augusztus (millió EUR)	Változás (százalék)	2014. január- augusztus (millió EUR)	2015. január- augusztus (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 144	1 083	94,7	710	662	93,2
ebből: élő sertés	56	32	57,3	63	64	101,7
sertéshús	219	205	93,9	166	145	87,7
baromfi-hús	311	297	95,6	51	36	71,7
tej	114	96	84,0	42	37	89,9
II. áruosztály: Növényi termékek	1 546	1 649	106,6	690	789	114,3
ebből: búza	275	195	71,0	18	26	146,3
kukorica	470	649	138,0	86	102	119,1
repce	122	111	91,5	37	36	98,5
napraforgó	133	129	96,7	39	48	121,9
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	310	282	91,0	137	127	92,4
ebből: napraforgó olaj	241	229	95,0	12	13	109,2
margarin	4	5	117,5	38	38	100,2
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohányipótlók	2 041	2 069	101,3	1 500	1 566	104,4
ebből: nád- és répacukor	41	29	71,3	112	56	50,2
csokoládé	79	83	104,8	117	118	100,8
állati takarmánykészítmény	382	396	103,6	92	122	132,2
Összesen	5 042	5 083	100,8	3 038	3 143	103,5

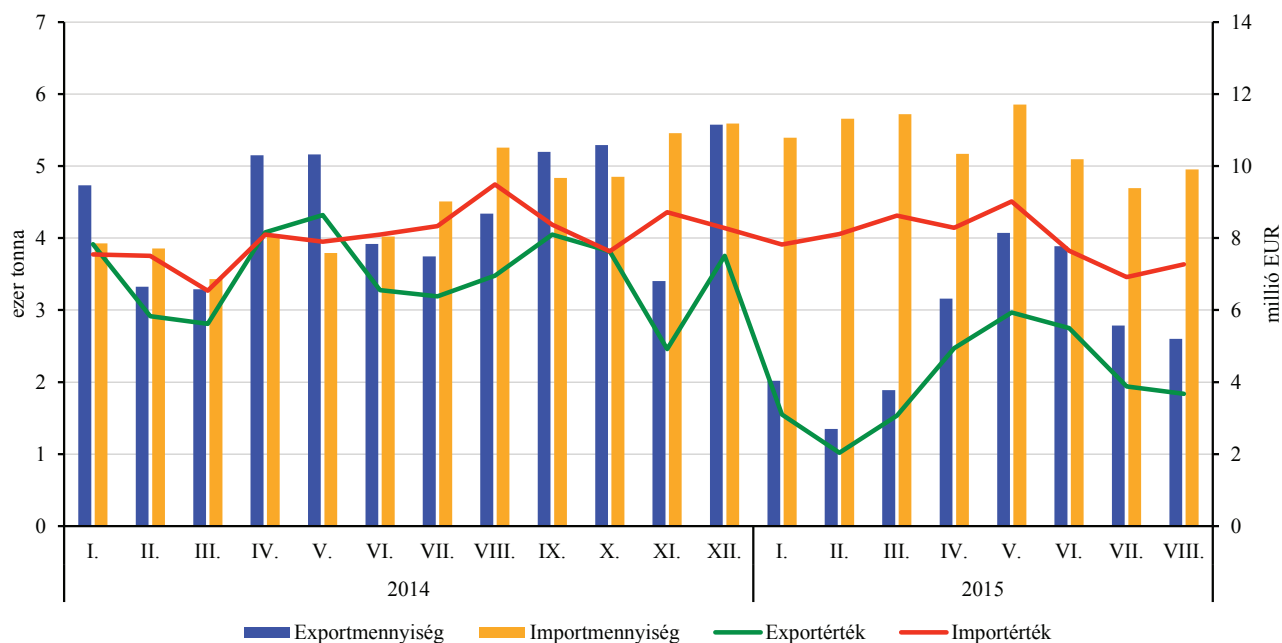
Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása

Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása

Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

Október 20-a után megérkezett a száraz, késő őszi idő, amely segítette a megkésített mezőgazdasági munkák befejezését. A gazdák elvégezhették a még lábon álló kukorica és napraforgó betakarítását. Ott, ahol pedig a tavaszi vetéshez még nem sikerült a tarlóhántást és az esetleges talajfertőtlenítési munkálatokat megkezdeni, a megfelelő időjárási körülmények mellett ezt is teljesíteni tudták a termelők.

A megfigyelt adatokból jól láthatjuk, hogy javában folyik a tápanyag-utánpótlás országsszerte, a gazdák jellemzően a mézszammon-salétromot részesítik előnyben az ammónium-nitráthoz képest, 2015. szeptember-október hónapokban felhasználási arányuk 1:20-hoz alakult. Az előző év ugyanazon időszakához képest a fent említett két egyszerű műtrágya értékesítési ára 2015 októberében változatlan maradt, a másik négy megfigyelt műtrágya ára kisebb-nagyobb arányban emelkedett. A legnagyobb, közel 20 százalékos áremelkedés a MAS műtrágya esetében történt.

A növényvédő szerek iránti kereslet a tárgy hónapban két gyomirtószerre koncentrált (Lumax, Laudis),

az október eleji esőzések miatt a kártékony növények felszaporodtak a napraforgó és a kukorica táblákon. Talajfertőtlenítő szerből (Force) is jóval kevesebb fogyott, idén októberben a tavaly októberi mennyiségnek csak mintegy a fele. Az értékesítési árak jellemzően emelkedtek mind az előző hónaphoz, mind az előző év ugyanazon időszakához képest annak ellenére, hogy az idei évben az aszályos nyár miatt visszaesett a legtöbb növényvédő szer iránti kereslet.

Intenzív forgalmat bonyolítottak a mezőgazdasági gépkereskedők októberben, több mint 350 erő- és munkagép cserélt gazdát az adatszolgáltatói körünkben, az előző hónappal együtt az értékesített darabszám meghaladta a 700-at is. A váltvaforgató eke kivételével a gépek értékesítési átlagára a megnövekedett kereslet miatt (most fut ki a géptámogatások kifizetése) csökkentek. Az előző év ugyanazon időszakához képest az árak viszont emelkedtek, kivételt képeznek a kis teljesítménykategóriás traktorok.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2015. szeptember	2015. október	2015. október/ 2015. szeptember (százalék)	2015. október/ 2014. október (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	83 875	83 320	99,3	99,8
Mézszammon-salétrom (MAS)	67 767	70 624	104,2	99,7
Szuperfoszfát (P18-20,5)	61 801	68 645	111,1	110,2
Kálium-klorid (K60)	102 636	103 518	100,9	105,7
MAP (NP 11:52)	162 939	164 077	100,7	118,8
NPK (15:15:15)	115 269	114 554	99,4	107,9
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
PICTOR SC 1 liter (liter)
FORCE 1,5 G 20 kg (kg)	2 048	2 031	99,2	110,1
MONSOON 5 liter (liter)
PULSAR 40 5 liter (liter)	11 166	12 233	109,6	102,7
LAUDIS 5 liter (liter)	...	5 901	...	77,9
REGLONE AIR 5 liter (liter)	6 148	6 378	103,7	104,7
BISCAYA 3 liter (liter)	13 616
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)				
67-103 KW (91-140 LE) traktor	19 323 383	17 643 442	91,3	97,7
Váltvaforgató eke	5 596 684	6 309 185	112,7	105,8
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	3 162 338	3 137 371	99,2	185,1
Talajlazító	3 785 001	2 620 789	69,2	104,9

Forrás: AKI ASIR

A vágóhidak élőállat vágása emelkedett 2015 első kilenc hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A szarvasmarha vágások száma 11 százalékkal nőtt, sertésből 10, juhból 19, baromfiból 13 százalékkal vágta többet, mint 2014 I–IX. hónapjában.

Szarvasmarhából 75,1 ezret vágta le 2015 első három negyedévében. A levágott állatok élősúlya 37,7 ezer tonna, vágósúlya 19,4 ezer tonna volt. Az élősúly 12, a vágósúly 13 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. A levágott szarvasmarhák 63 százaléka tehén, 24 százaléka bika volt. A KSH adatai alapján az élő szarvasmarha külkereskedelmi forgalma 21 százalékkal nagyobb volt 2015 I–VIII. hónapjában, mint 2014 azonos időszakában. A 27,6 ezer tonna export mellett 8,2 ezer tonna élő szarvasmarhát importáltunk ebben az időszakban. Élő marhát főként Törökországba, Ausztriába és Libanonba szállítottunk, míg az import elsősorban Németországból, Hollandiából és Csehországból érkezett 2015. január–augusztusban. A szarvasmarha összlétszám 818 ezer volt 2015 júniusában. Az állomány az előző év júniusa óta 30 ezerrel bővült.

Vágósertésből 3 millió 289 ezer darabot vágta 2015 első három negyedévében, 10 százalékkal többet, mint a 2014. év azonos időszakában. A levágott állatok élősúlya összesen 373 ezer tonna (+11,6 százalék), vágósúlya 302 ezer tonna (+12 százalék) volt. A sertésvágáson belül az anyakocák vágása meghaladta a 71 ezret 2015 első három negyedévében, ami 29 százalékos emelke-

dés a 2014. január–szeptemberi időszakhoz képest. Az élő sertés kivitel volumene 35 százalékkal esett, az import 27 százalékkal bővült a 2015. I–VIII. havi időszakban a 2014. év azonos időszakához képest. Az export 21,8 ezer tonna, az import 42,5 ezer tonna volt, tehát a behozatal volumene közel kétszerese volt a kivitelnek. Élő sertést főként Szlovákiából, Németországból és Hollandiából hoztak be, a kivitel nagyrészt Romániába, Szerbiába és Ausztriába irányult a 2015. január–augusztusi időszakban. A KSH adata szerint Magyarországon 3,1 millió sertés volt 2015 júniusában. Az állomány a 2014. júniusi létszámot 64 ezerrel haladta meg, a 2014. decemberitől 11 ezerrel elmaradt.

A levágott juhek száma 2015 első három negyedévében meghaladta a 19 ezret, ami 19 százalékkal több volt, mint a 2014. I–IX. havi mennyiség.

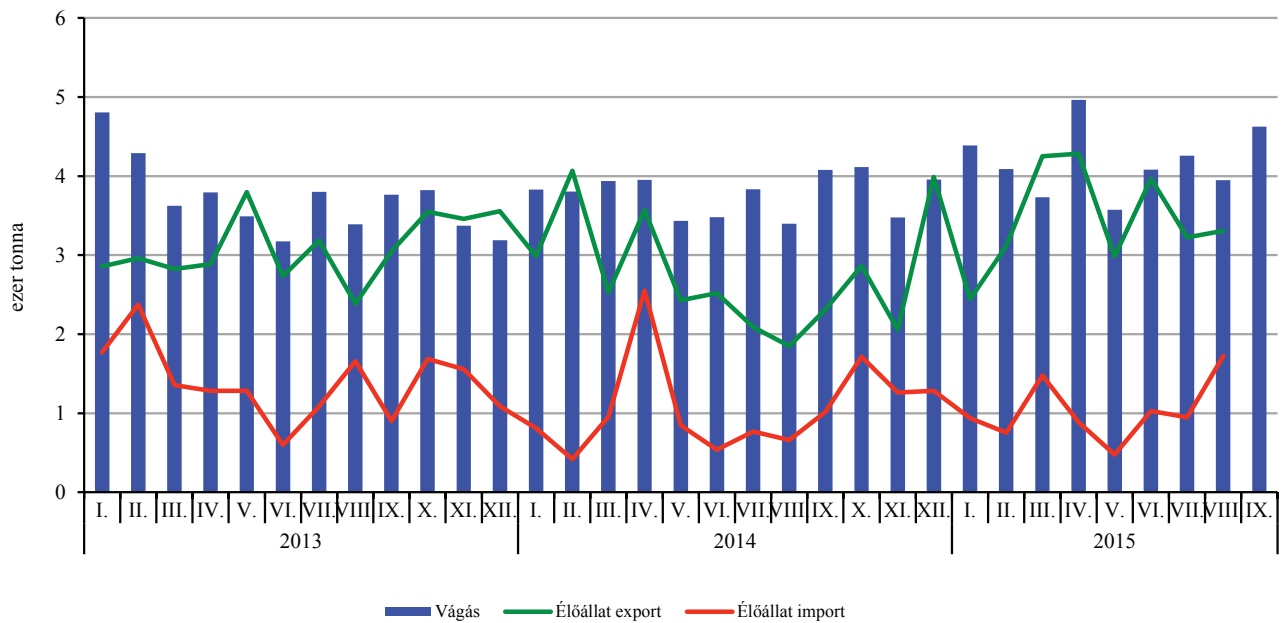
Baromfiból 148,5 millió darabot vágta 2015 első három negyedévében, 13 százalékkal többet, mint 2014 azonos időszakában. A levágott baromfi több mint háromnegyede csirke volt, amiből 116,5 milliót vágta, 16 százalékkal többet, mint az előző év azonos időszakában. Vágókacsából 21,5 milliót, libából 3,5 milliót vágta 2015 első három negyedévében. A levágott kacsák száma 6 százalékkal emelkedett, míg a libavágás 18 százalékkal visszaesett az előző év azonos időszakához képest. Pulykából 5,2 milliót vágta 2015. január–szeptemberben, 10 százalékkal többet, mint a bázisidőszakban.

Élőállat vágások alakulása

Megnevezés	2015. I–IX. hó			2015. I–IX./ 2014. I–IX. (százalék)		
	darab	élősúly (tonna)	vágósúly (tonna)	darab	élősúly	vágósúly
Szarvasmarha összesen	75 129	37 656	19 441	111,0	111,6	112,9
Sertés összesen	3 289 381	372 566	302 023	110,4	111,6	112,0
ebből: anyakoca	71 144	15 289	12 342	129,0	129,2	130,1
Juh összesen	19 102	666	306	119,4	119,8	116,9
Vágóbaromfi összesen	148 540 508	445 421	354 530	113,2	111,4	111,8
ebből: vágócsirke	116 549 809	275 992	222 183	116,3	117,8	118,3
vágótyúk és kakas	1 739 507	4 058	3 146	103,2	99,1	98,7
vágóliba összesen	3 536 389	21 338	16 116	82,5	84,9	83,4
vágókacsa összesen	21 516 722	72 578	56 837	106,0	103,5	103,9
vágópulyka	5 198 081	71 455	56 248	110,2	108,0	107,9

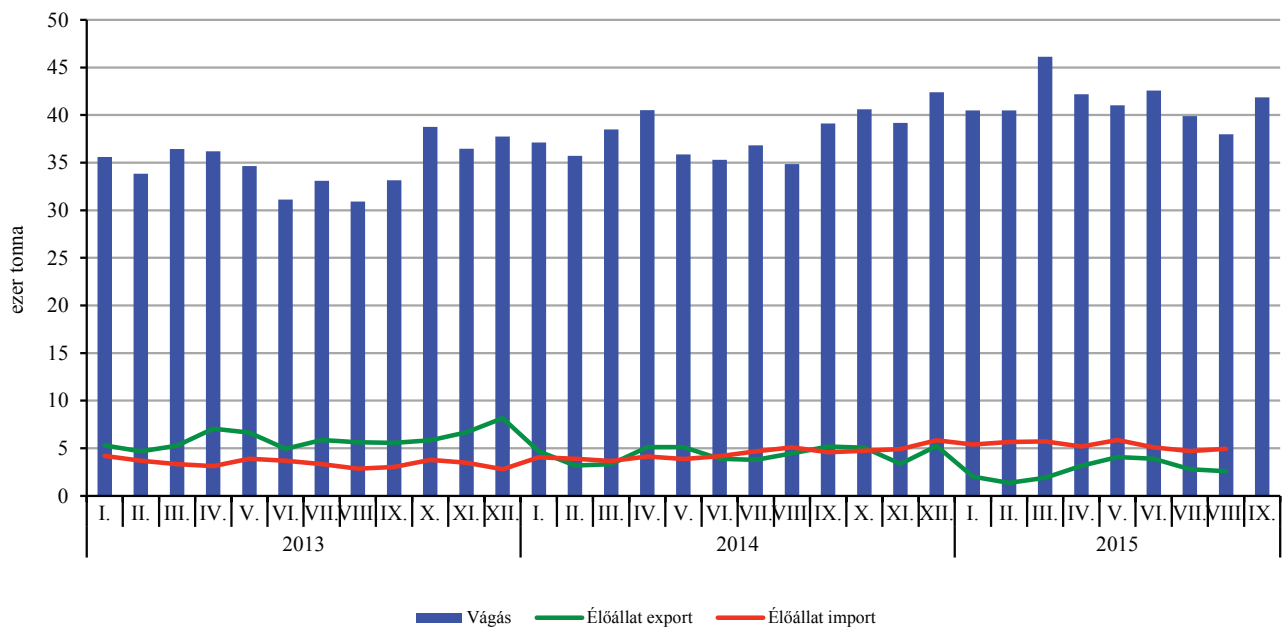
Forrás: AKI ASIR

Vágóhidak szarvasmarha vágása élősúlyban és az élő szarvasmarha külkereskedelme

Forrás: AKI ASIR, KSH

Vágóhidak sertésvágása élősúlyban és az élő sertés külkereskedelme

Forrás: AKI ASIR, KSH

BETAKARÍTÁSI HELYZETKÉP

Az október 19-ei tárgyidőpontra vonatkozó operatív jelentések adatai alapján a napraforgó betakarítása gyakorlatilag befejeződött, a vetésterület 96 százalékát learatták, a termésátlag 2,5 tonna/hektár, azonos az egy évvel korábbival. A jelentések alapján 2015-ben összesen 607 ezer hektárról 1,5 millió tonna napraforgót takarítottak be.

A burgonya vetésterület 98 százalékán már betakarították a termést, a termésátlag 24,5 tonna/hektár, több mint 10 százalékkal alacsonyabb, mint 2014-ben. A szója betakarítása is jól halad, az összesen 78 ezer hektár 77 százalékán már befejezték a munkát. A szója termésátlaga 1,9 tonna/hektár, ami kétharmada a tavalyinak. A cukorrépa termőterület felét takarították be, hozama hektáronként 56,8 tonna, 15 százalékkal elmarad a 2014. évi szinttől.

A kukorica hazai termőterülete az idén 1,1 millió hektár, amelyből október 17-ig 521 ezer hektárt, a teljes terület 46 százalékát aratták le. Az 5,7 tonna/hektár termésátlag közel 20 százalékkal alacsonyabb a 2014.

évinél. Várhatóan idén mintegy 6 és fél millió tonna lesz a kukoricatermés, míg 2014-ben 9,3 millió tonnát takarították be, amely az eddigi legnagyobb kukorica-termés volt hazánkban.

A silókukorica betakarítása gyakorlatilag befejeződött, a termésátlaga mintegy 20 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól.

A jelentésben kiemelt zöldségfélék többségének a betakarítása befejeződött. A csemegekukoricát október 19-re betakarították, termésátlaga (14,7 tonna/hektár), alig maradt el a 2014. évi eredménytől. Országos átlagot tekintve, a tavalyinál magasabb hozamot értek el 2015-ben a görögdinnye, a vöröshagyma és a paradicsomtermelők is.

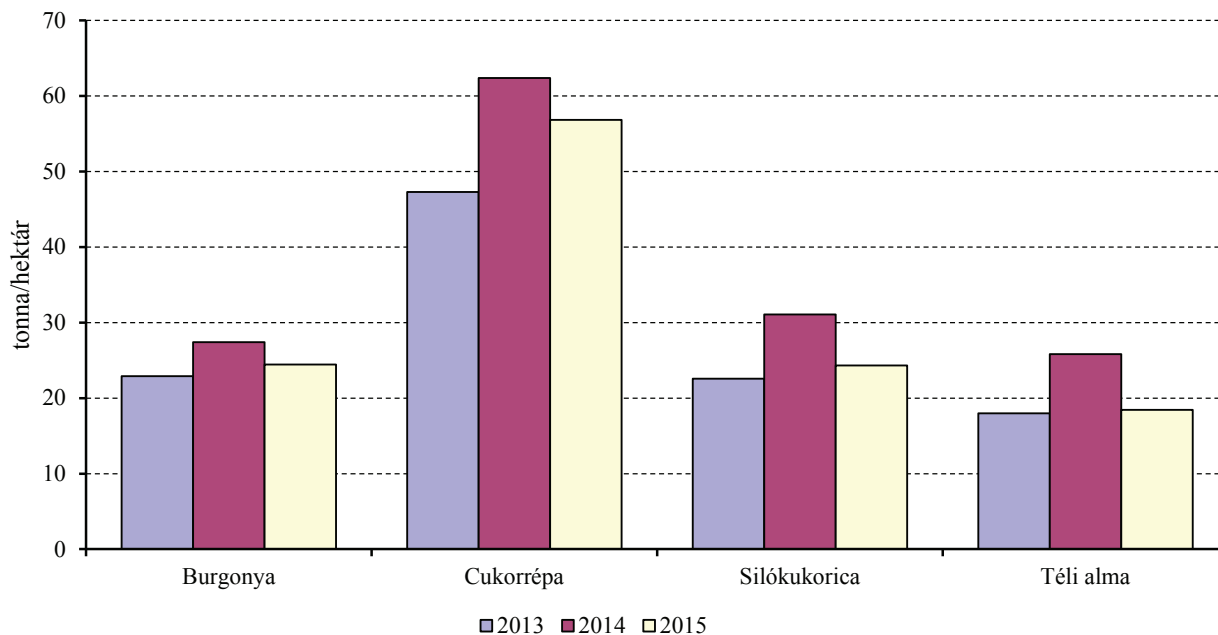
Az őszi betakarítású gyümölcsök szedése is a végéhez közelített. A legnagyobb volumenben termesztett gyümölcs, az almászüret is túl volt a 80 százalékon. Az eddigi adatok szerint a termésátlag nem egészen kétharmada a tavalyinak. Ugyanakkor a körtéből csaknem másfélszer annyi termelt hektáronként, mint 2014-ben.

Betakarítási helyzetkép 2015. október

Növényfaj	Előirányzott munka (hektár)	Betakarított terület (hektár)	Betakarított terület (százalék)	Okt. 19-ig betakarított termés (tonna)	Termésátlag (kg/hektár)
Burgonya	14 245	13 995	98,2	342 291	24 458
Cukorrépa	15 082	7 464	49,5	424 244	56 839
Napraforgó összesen	632 144	606 529	95,9	1 511 015	2 491
Kukorica	1 137 224	520 750	45,8	2 958 645	5 682
Zöldségfélék összesen	35 742	35 219	98,5	848 234	24 085
Gyümölcs összesen	52 943	41 244	77,9	682 234	16 541
Leszüretelt szőlő	66 965	61 224	91,4	598 709	9 779

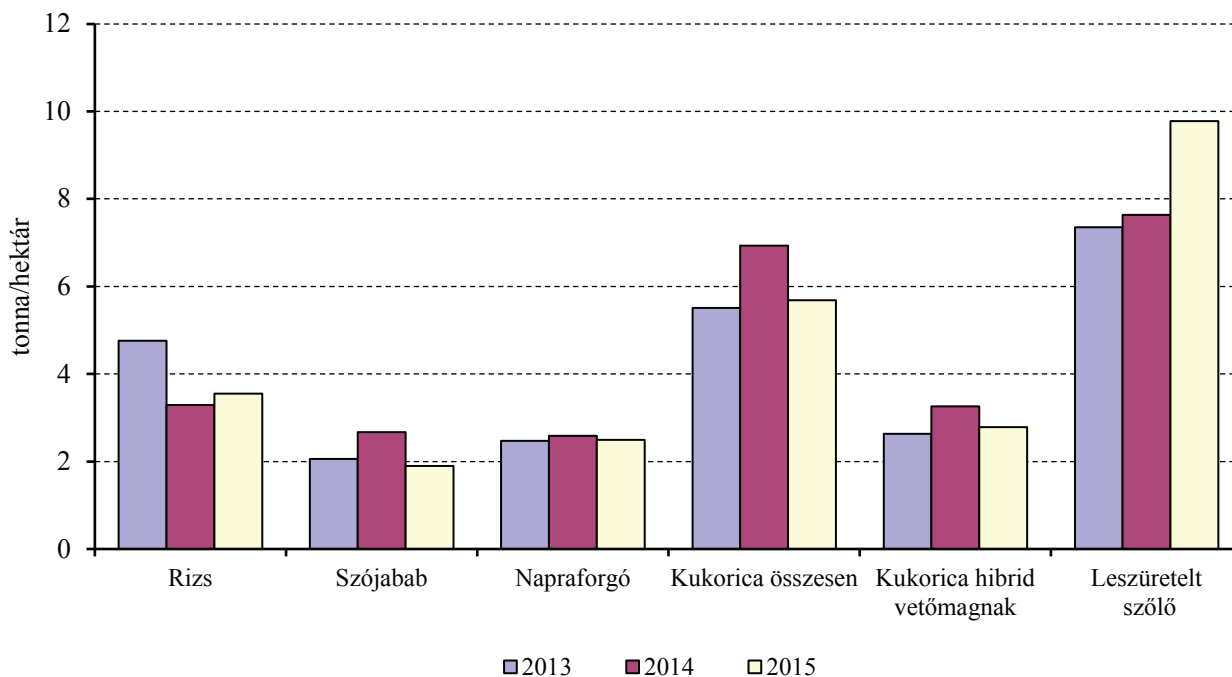
Forrás: NAK felmérés alapján, AKI Statisztikai Osztály

A betakarított növények termésátlaga az elmúlt években

Forrás: NAK felmérés alapján, AKI Statisztikai Osztály

A betakarított növények termésátlaga az elmúlt években

Forrás: NAK felmérés alapján, AKI Statisztikai Osztály

